

Reactie Biohuis op internetconsultatie

Herziening pachtregelgeving

De Nederlandse ambitie is om in 2030 15% van het landbouwareaal biologisch te beheren. Om deze doelstelling te halen is herziening van de pachtregelgeving noodzakelijk, zodat biologische boeren betere toegang krijgen tot geschikte en betaalbare gronden. De huidige pachtpraktijk, die kortlopende pacht stimuleert, ontmoedigt investeringen in bodemkwaliteit en werkt biologische landbouw tegen. Recente voorbeelden laten zien dat biologische ondernemers bij de heruitgifte van pachtgronden regelmatig buiten de boot vallen, omdat de geboden prijs vaak wordt bepaald door factoren zoals mestafzet in plaats van door de landbouwkundige opbrengstpotentie of maatschappelijke waarde van biologische gebruik.

Biohuis verwelkomt daarom de herziening van het pachtstelsel, die langjarige pacht en investeringen in de bodem stimuleert en kortdurende pacht ontmoedigt. Daarbij biedt het herziene pachtstelsel uitdrukkelijk de mogelijkheid om objectieve duurzaamheidsvoorwaarden als criteria bij uitgifte te hanteren, zodat verder gegaan kan worden dan alleen prijs als doorslaggevend criterium (waarbij vaak gewezen werd naar het Didam-arrest). Daarbij benadrukt Biohuis dat gronden die biologisch zijn beheerd, ook biologisch in gebruik moeten blijven. Jarenlange investeringen in bodemgezondheid en biodiversiteit mogen niet verloren gaan bij wisseling van pachter. Omschakeling naar biologische landbouw kost tijd en geld. Wanneer biologische pachtgronden door (semi)publieke organen opnieuw worden uitgegeven, moet biologisch gebruik daarom een voorwaarde zijn voor gunning.

In de voorliggende herziening krijgt de grondkamer een ruimere toetsingsmogelijkheid en kan afspraken goedkeuren als de verduurzaming van de landbouw daartoe aanleiding geeft en een redelijk belang van een van de partijen zich daartegen niet verzet. Voor een verdere duiding van dergelijke duurzaamheidsafspraken zal een positieflijst, een lijst met verplichtingen die niet als buitensporige verplichtingen worden beschouwd, worden opgesteld. In voorgesteld artikel 319, lid 2, is bepaald dat deze verplichtingen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen worden aangewezen. Biohuis stelt voor om 'Biologisch' op te nemen in deze bij AMvB nog op te stellen positieflijst. De (omschakeling) naar biologische landbouw biedt namelijk een integrale aanpak op meerdere drukfactoren op bodem, natuur en biodiversiteit, waaronder stikstof, waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen.

Biologische landbouw, en daarmee Skal certificering als duurzaamheidsvereiste, biedt duidelijkheid en eenvoudige borging voor zowel verpachter als pachter. Omdat biologisch publiekrechtelijk is vastgelegd in de Landbouwkwaliteitswet en verschillende EU verordeningen, is dit juridisch ook goed mogelijk en is het in lijn met beleid en bestaande wetgeving. Door Skal-certificering op te nemen als duurzaamheidsafpraak, weet de pachter aan welke voorwaarden voldaan moet worden en zal ook de verpachter ontlast worden met minder administratieve handelingen. Want in plaats van zelfstandige controles op losse duurzaamheidsafspraken, is toezicht via de jaarlijkse Skal biocontrole voldoende. Immers wordt bij deze periodieke controle vastgesteld of het bedrijf nog steeds aan de voorwaarden voor biologische productie voldoet. Waardoor het voor de verpachter volstaat met een jaarlijkse check op aanwezigheid van een Skal certificaat voor biologische productie.